

Atopisch (constitutioneel) eczeem: van jong tot oud: meer dan alleen een huidprobleem

Arnold P. Oranje,
Professor Kinderdermatologie
Erasmus MC Rotterdam

Hoofdpunten

Klinisch beeld naar leeftijd

Therapie

Maatschappelijk impact

Individueel impact
(deel van de slides in Engels)

ECZEM

Atopic dermatitis

Atopiform

Intrinsic

Extrinsic

Constitutional

Neurodermatitis

A French Battle

Epidemiologie

- Eczeem begint in 45 % v/d gevallen op de leeftijd van 0 - 6 maanden
- 60 % begint in het eerste levensjaar
- 85 % begint voor 5-jarige leeftijd

Epidemiologie

- Eczeem kan ook beginnen op volwassen leeftijd (late-onset atopic dermatitis)
- Bij een deel van de eczeempatienten is er geen IgE sensibilisatie
- Hogere prevalentie in stedelijke gebieden
-> Hygiëne hypothese

Epidemiologie

Table 2 Prevalence (%) of asthma and other atopic conditions in three surveys

Asthma criterion or symptom	1973 (n = 817)	1988 (n = 965)	2003 (n = 1148)	Difference 2003–1988 (95% CI)
Asthma ever	5.5	12.0	27.3	15.2 (11.9 to 18.5)
Asthma in last 12 months	4.2	9.1	15.4	6.3 (3.5 to 9.1)
Wheeze ever	17.0	22.3	28.0	5.7 (2.0 to 9.3)
Wheeze in last 12 months	9.8	15.2	19.7	4.5 (1.2 to 7.7)
Breathless wheeze ever	9.2	14.0	19.9	6.0 (2.7 to 9.1)
Wheeze without cold ever	6.6	13.8	17.8	4.0 (0.9 to 7.1)
Inhaler in last 12 months	–	10.1	19.1	9.0 (6.0 to 12.0)
PEFR fell >15% after exercise*	6.7	7.7	4.7	–3.0 (–5.2 to –0.9)
PEFR fell >25% after exercise*	2.0	4.1	2.4	–1.7 (–3.3 to –0.2)
Hay fever/allergic rhinitis ever	–	16.0	19.4	3.5 (0.2 to 6.7)
Eczema ever	4.8	15.9	23.1	7.2 (3.8 to 10.6)

PEFR, peak expiratory flow rate.

*n = 812, 960 and 1019 in 1973, 1988 and 2003, respectively.

M L Burr et al. Thorax 2006;61:296–299. doi: 10.1136/thx.2005.045682

De baby leeftijd

Een aandoening die het gehele
gezin aangrijpt

- Door wat de buren zeggen
- Minder incasservermogen
door slapeloosheid

Zuigeling met eczeem

Pediatriische aspecten

- Voedselallergie, vaak vermoed door moeder
- Aero allergie
- Contact allergie
- Psychologische factoren:
 - Moeder kind relatie
 - Compliance

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

Eczeem: luiergebied is vrij

Sinds 1986 ?

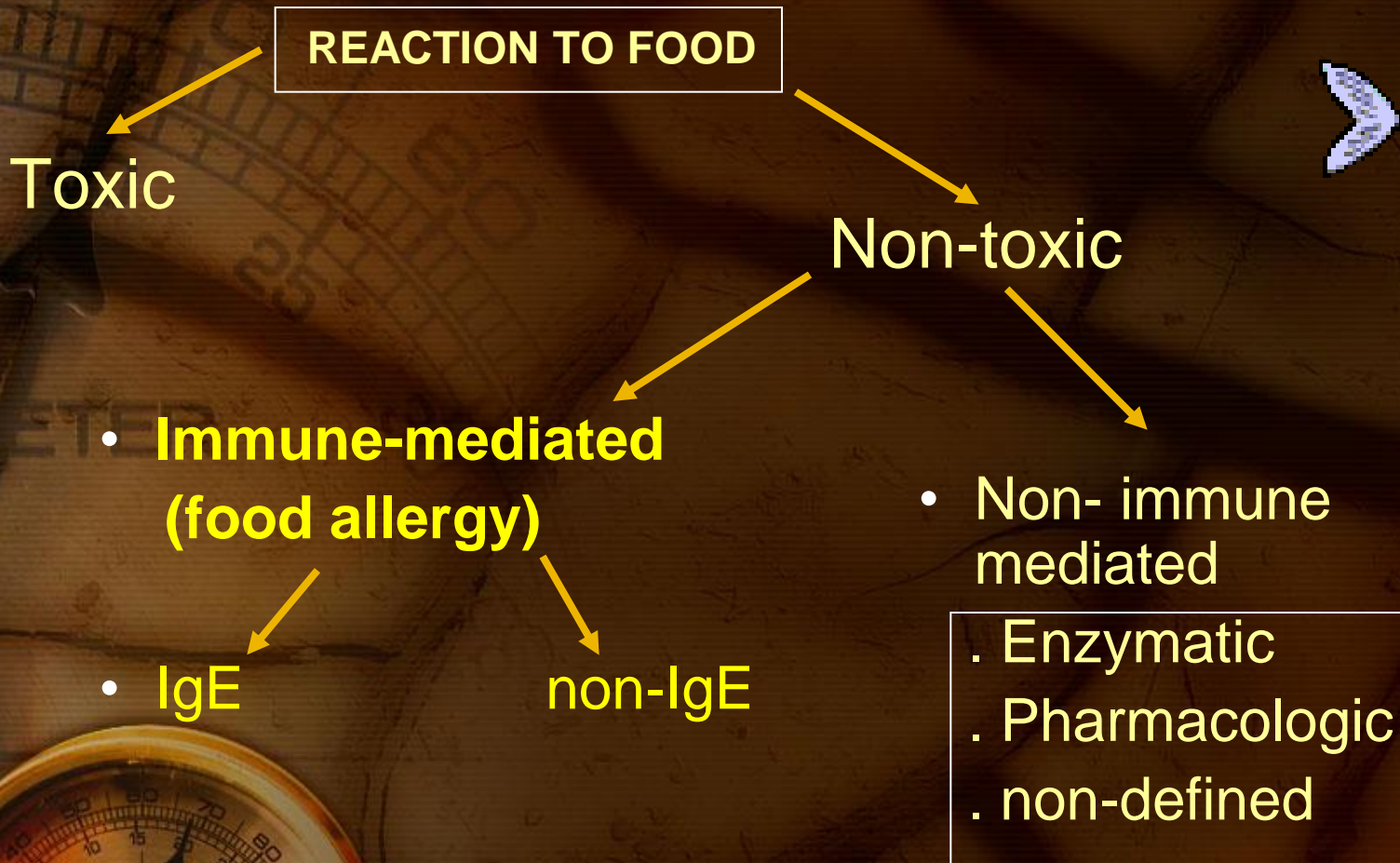
Atopic dermatitis and food allergy

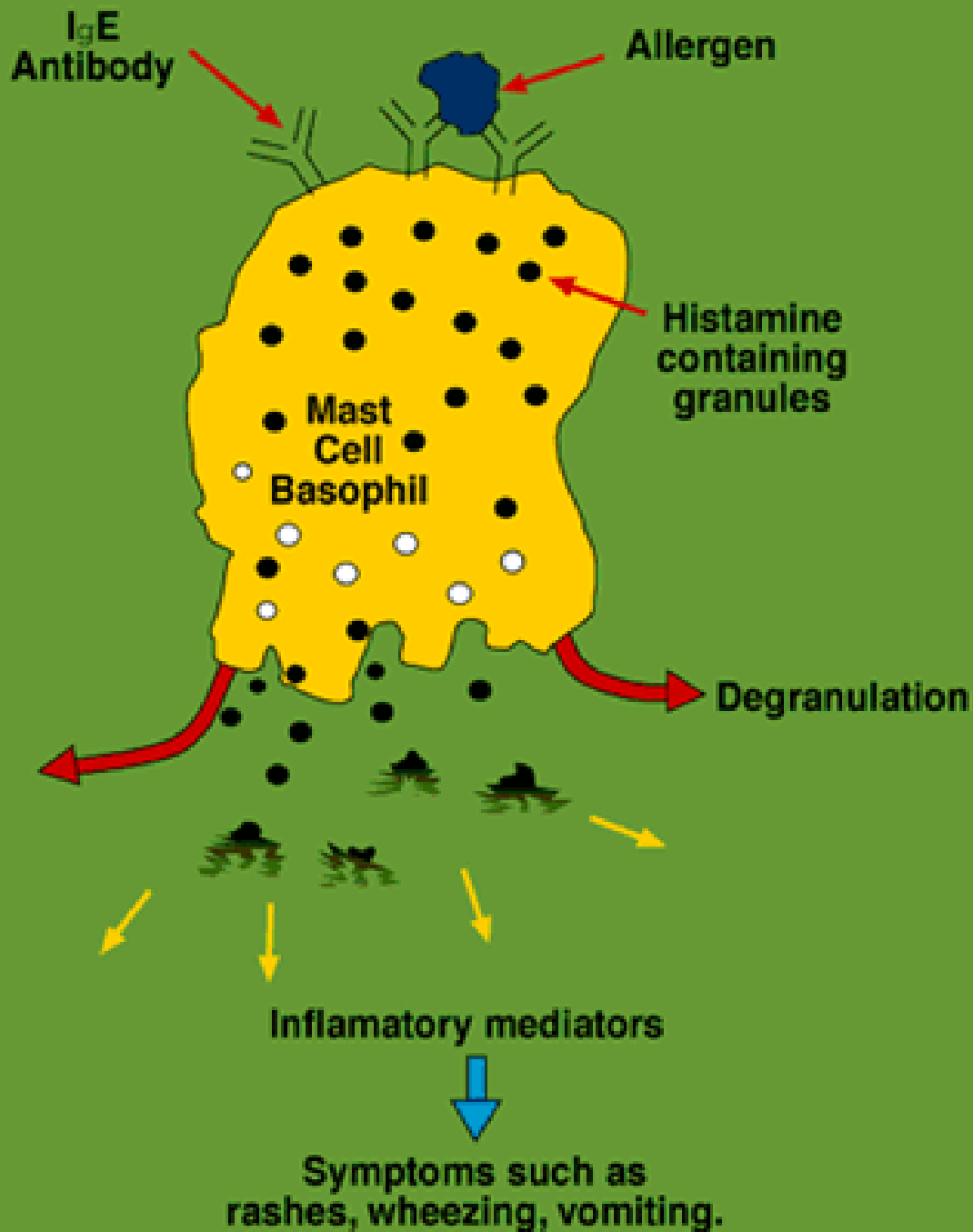
- < 2 years ++++ $\geq 2 < 5$ years ++
- Elimination and preventive diets can be effective in young children with AD
- Food allergy plays a role in 20% of the children younger than 4 year with AD
- However only in 4 of the 10 one observes improvement of eczema by dietary measurements

Oranje AP, de Waard-van der Spek FB.
JEADV 2000

1-5-2011

Definition of food allergy (FA)

1-5-2011

Atopic dermatitis and food allergy

- 10% - 30% young children with AD
- mainly in serious AD
- (Sampson 1992, Guillet 1992)
- More than 50% in first year of life – age 9 mths (Hill, 2003)

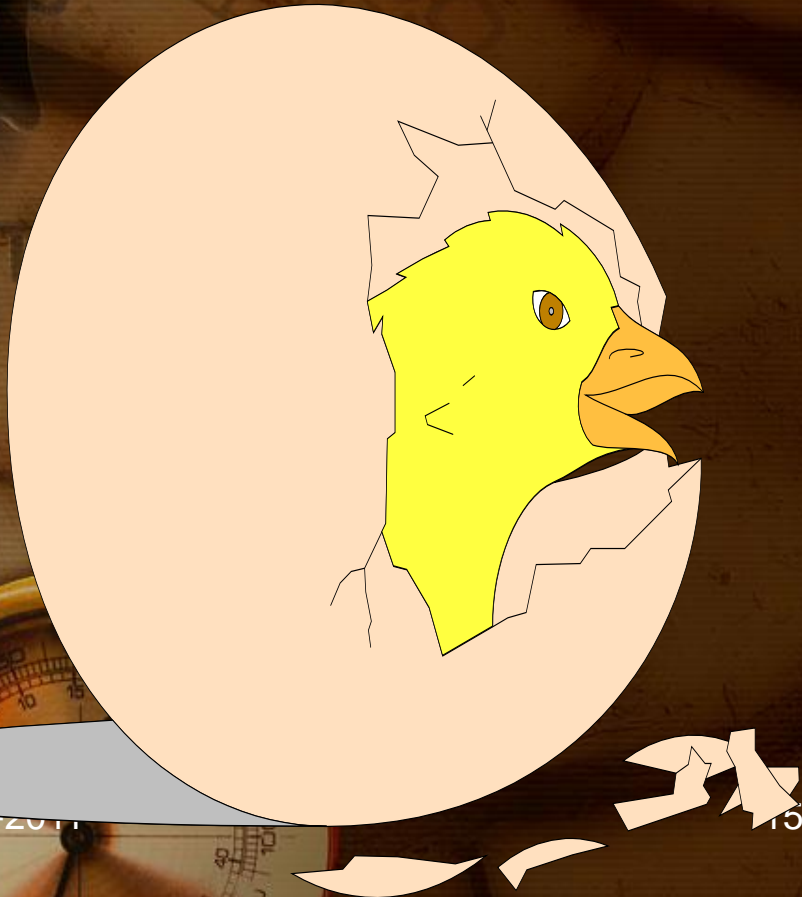
Contact Urticaria
Syndrome = CUS

Eczema around
the mouth:
food allergy ?

Irritative dermatitis?

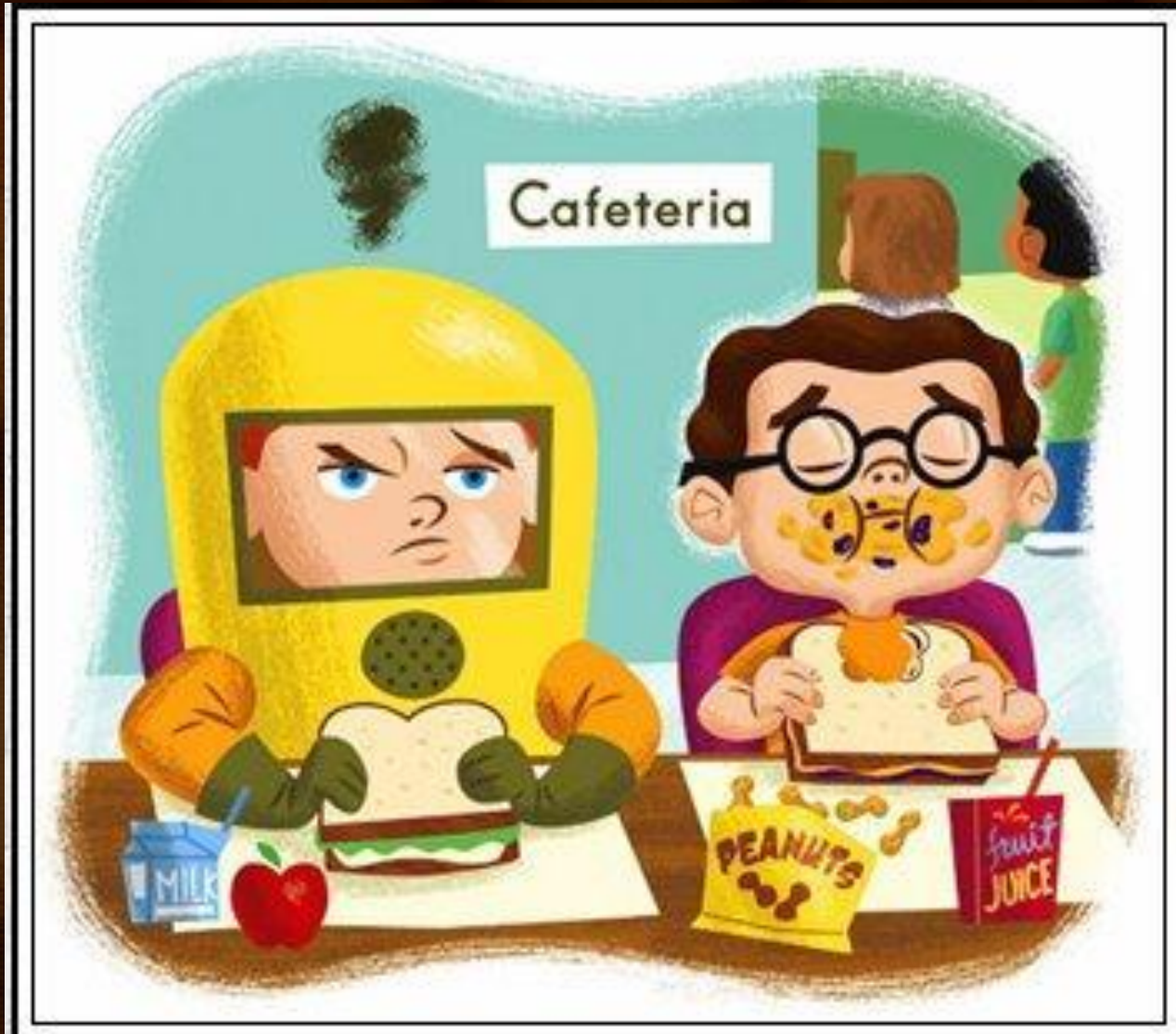
VOEDSELALLERGIE EN ECZEEM KOEMELK, KIPPENEI EN PINDA = HITPARADE

Natural course of sensitization and food allergy

- **Cow's milk allergy starts in the first months of life and disappears within 3 years in 75% of the cases**
- **Hen egg's allergy stays longer and is disappeared only in 25% before the age of 4 years**
- **Peanut allergy stays mostly life-long**

The prognosis of food allergy and atopic dermatitis is mostly favourable

1-5-2011

Impact van eczeem

- De jeuk is het ergste van alles!

kleuterleeftijd

Aero allergy and atopic dermatitis

- Influence of inhalation allergen sensitization on eczema neglectable
 - Inhalation allergen sensitization enhances the chance on development of asthma
 - More complicated course and longer persistence of atopic dermatitis
-
- Horwitz AA, et al. Ann Allerg Asthma Immunol 2009

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

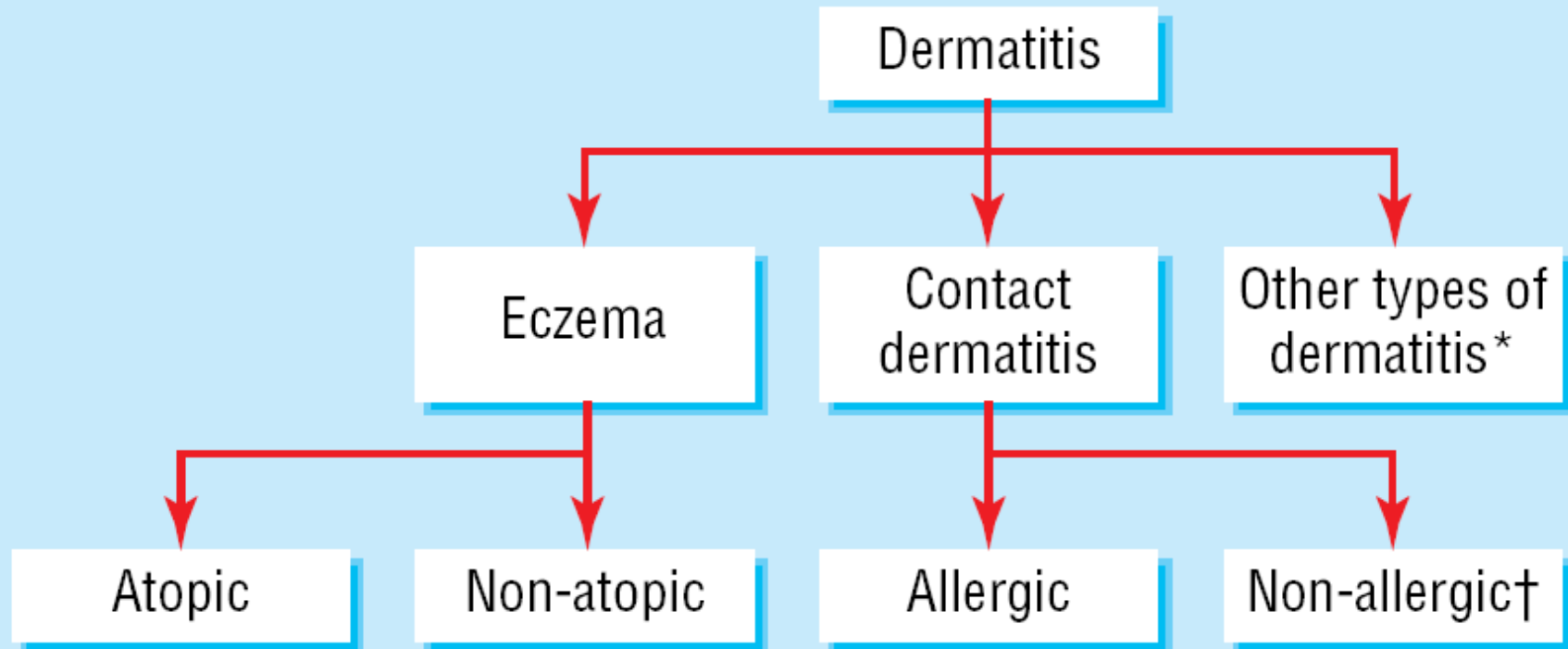
adolescentenleeftijd

Therapy resistant Atopic Eczema

- Severe atopic eczema, asthma, food allergies, respiratory tract infections and bacterial /viral infections
- DOCK – 8 mutations
- DOCK – 8 Combined immunodeficiency

Klinisch Beeld

*Includes nummular (discoid) eczema, photosensitive dermatitis, and seborrhoeic dermatitis

†Non-allergic contact dermatitis is also known as irritant contact dermatitis

To start the right treatment use Scoring systems for ourselves and patients

- For physicians:
 - SCORAD-index
 - Objective SCORAD
 - Three – items – Severity Score
- For patients/parents:
 - POEMS
 - PO-SCORAD

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

Smeren, smieren en smieren

Emollients, eventueel aangepast voor de
lokalisatie

Treatment strategy in Atopic dermatitis

DISEASE SEVERITY

Mild Moderate +COMPLIC. SEVERE AD

Dry skin Itching and / or early signs of inflammation Flare

Emollients

EDUCATION
TRAINING
SUPPORT

PIMECROLIMUS

TACROLIMUS

MILD TO MODERATE POTENT
CORTICOSTEROIDS = key drugs
CORTICOPHOBIA

4th generation steroids
Wet Wraps Treatment
Systemic drugs

Diet partly usefull in first 2 years, less in first 4 years

1-5-2011

Bathing the child and showering of adults

- Every day
- 3 minutes in luke-warm water
- Additional 2 minutes when bathoil is added
- Bleach ! Important addition
- Adults: short bathing and showering

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

Pyjama's as additional supportive tool

- Dermasilk
- Podycare not in children aged less than 3 yrs
- Coaters
- In Wet wrap treatment: garments

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

1-5-2011

Easy for Parents

1-5-

a.oranje@inte
r.nl.net

Belang eczeemschool

- Kennis vergroot de zelfredzaamheid
- Minder ontvankelijk voor onprofessionele adviezen
- Toename van inzicht verhoogt therapietrouw
- Op den duur minder gebruik hormooncrème
- Klachten zullen afnemen, kwaliteit van leven neemt toe
- Minder consulten bij de dermatoloog/VS

Presentatie: wat is eczeem?

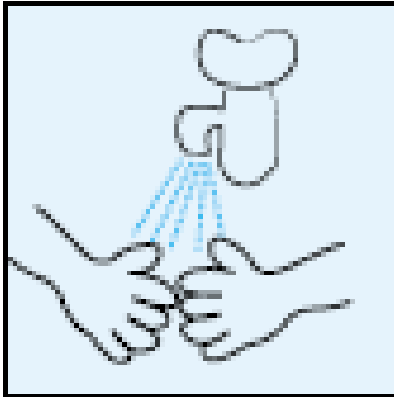
Eczema workshops reduce severity of childhood atopic dermatitis

- 99 children attending the Dermatology Department were randomized: half did have an eczema school and half not.
- At 4 weeks SCORAD Index improvement was significantly greater in the eczema workshop group.

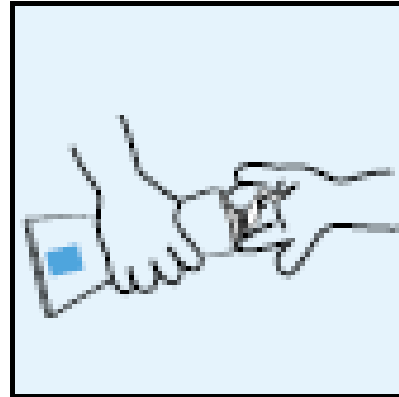
- Moore EJ, et al. Australasian J Dermatol 2009

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

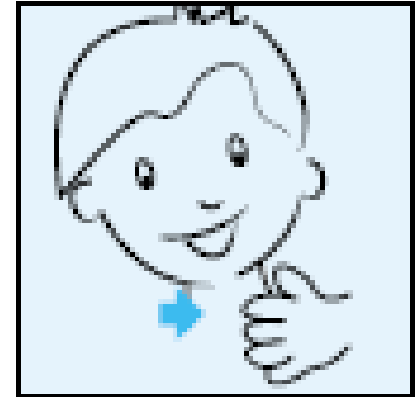
**Eerst handen
wassen**

**Doe wat zalf op
je handen**

**Smeer het in
rondjes op je
gezicht**

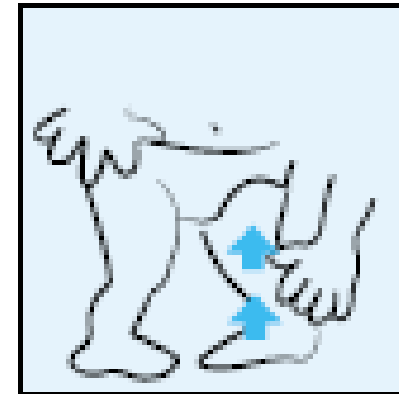
**Vergeet je nek
niet!**

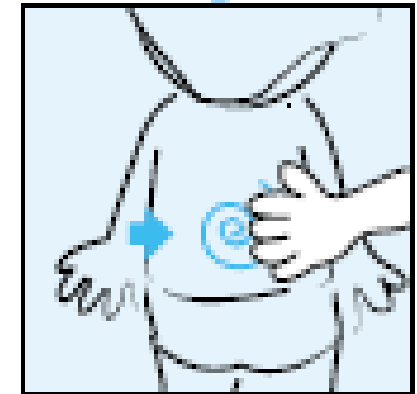
**Smeer het in
rondjes op je
buik**

**Smeer het op je
arm, van onder
naar boven**

**Smeer het op je
been, van onder
naar boven**

**Vraag papa of
mama het op je
rug te smeren**

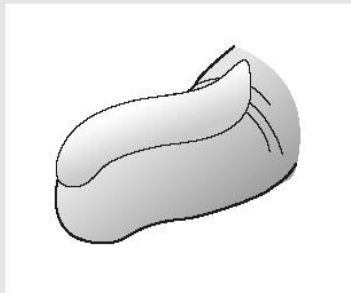
Topical steroids

- Topical steroids are the mainstay of therapy for atopic dermatitis !
- Important is correct use!!
 - -Finger-tip method
 - -Check length and weight

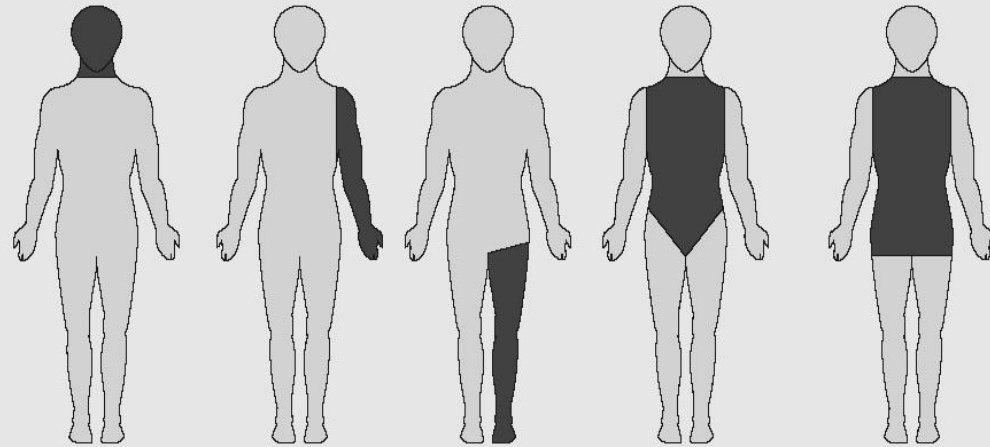
An Adult Finger Tip Unit

Long et al. Br. J. Dermatol. 1998

1 volwassen vinger-
topeenheid (VTE)*

aantal vingertopeenheden (VTE's)

leeftijd	gezicht en nek	arm en hand	been en voet	romp (voorkant)	romp (achterkant incl. billen)
volwassene	2½	4	8	7	7
kinderen:					
3–6 maanden	1	1	1½	1	1½
1–2 jaar	1½	1½	2	2	3
3–5 jaar	1½	2	3	3	3½
6–10 jaar	2	2½	4½	3½	5

* 1 volwassen vingertopeenheid (VTE) is de hoeveelheid zalf of crème die uit een tube met een standaard-tuitje van 5 mm aangebracht dient te worden op het bovenste wijsvingerkootje

Twice weekly TCS or TCI added to emollient maintenance treatment to reduce risk of relapse (PRO-ACTIVE)

Topical FP 2x w, + emollients = adequate maintenance treatment

*More effective in girls! than in boys (trend)

Topical Tacrolimus = 2x w (different schedule) = adequate and cheaper !

Berth-Jones J, et al. BMJ 2003. (study in adults)

Hanifin J, et al. Br J Dermatol. 2002. (study in adults and children)

**Glazenburg EJ, et al Oranje AP. PAI 2008. (study in children only)*

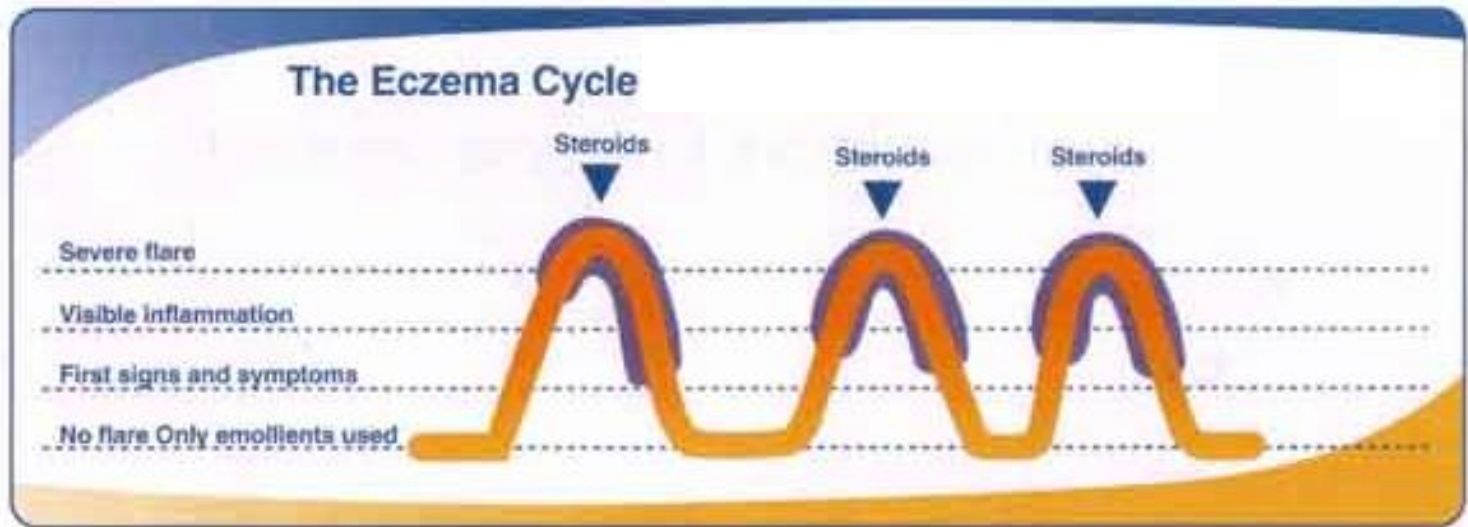
Wollenberg A, Allergy 2009

1-5-2011

a.oranje@inter.nl.net

37

Treatment

What does eczema therapy do?

In weiter ferne, so nah

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

39

Preventive treatment To prevent recurrent flares

Twice weekly application of
anti-inflammatory agents on
Pre-existing eczema sites

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

Eczema written action plans: improvement of care in children with atopic dermatitis

- Only 25% of what you tell parents, do they remember!
- Own scoring sheets (QoL, POEM, PO-SCORAD?)
 - Chisolm SS, etal. JAAD 2008
 - Own not-published work

1-5-2011

arnold.p.oranje@inter.nl.net

Your Child's Eczema Action Plan

What is eczema?

Eczema, also called atopic dermatitis, is a chronic disease of the skin—meaning it is an ongoing problem. It causes dry, itchy, irritated skin and can be stressful for kids and families. **It is not contagious.** It sometimes runs in families, but not everyone in the family will have eczema.

Even though there is no cure, there are lots of good ways to control eczema. The **BEST** thing you can do for eczema is to keep skin moisturized! Kids with eczema have dry skin, and the drier the skin, the more itchy and irritated the skin will be.

Here are some tips:

- Bathe daily. Use lukewarm water, 10 minutes or less.
- Use a small amount of mild soap. Choose one that is fragrance free. A liquid or bar is fine. Some that are specially made to be milder include: *Dove, Cetaphil, Purpose, Cerave*
- Pat skin dry—don't rub. Be gentle; rough rubbing can irritate skin.
- Moisturize. This is best done right after bathing, when the skin is still a little wet. Moisturize as needed throughout the rest of the day.
- Choose a moisturizer without fragrance. Here are some examples: *Eucerin cream, Cetaphil cream, Cerave cream, Aquaphor ointment, Vaseline petroleum jelly ointment*
- Choose fragrance-free soaps, moisturizers, & laundry detergent. Don't use dryer sheets; they are too irritating.

Other instructions from your doctor:

What to do in a flare:

Despite good routine care, your child's eczema may still flare. The plan below will tell you what medicines to use to get the flare under control.

Don't forget—keep using good routine skin care even during a flare!

What to use during a flare:

USE THESE MEDICINES FOR:

If your child is not better by then, is getting worse at any time, or shows signs of infection (fever, chills, pus, or crusting), call your doctor at

CALL US at _____ on: M-T-W-T-H-F

Let us know how your child is doing overall.

Next appointment:

1. NORMAL/DRY:

Normal skin, a little dry, not itching much if at all.

PLAN:

- Regular skin care routine; moisturize twice daily

2. MILD: Itchy skin with light redness.

PLAN:

- Regular skin care routine, but moisturize a little extra
- HYDROCORTISONE Cream: use once a day until the itching is gone (Use HYDROCORTISONE 2.5% Cream to the face and genitals.)

3. MODERATE: Bad itching that keeps you and/or your child awake at night or causes scratching that leaves marks.

PLAN:

- Regular skin care routine, but moisturize a little extra
- TRIAMCINOLONE 0.1% OINTMENT: use twice a day until the itching is gone (Use HYDROCORTISONE 2.5% Cream to the face and genitals.)

4. SEVERE: Skin that is PAINFUL, RED, CRUSTED, or has PUS. Your child may have a FEVER or CHILLS.

PLAN:

- CALL YOUR DOCTOR TO SCHEDULE AN APPOINTMENT. Your child may have an infection requiring antibiotics.

Fig 1. Eczema action plan prototype.

Persoonlijk behandelplan voor eczeem

ONDERHOUDSBEHANDELING: BASISCREME VOOR LICHAAM EN GEZICHT

Om je eczeem onder controle te houden, gebruik je minimaal 2 keer per dag, 7 dagen per week, een basiscreme voor je hele lichaam en je gezicht (éénmaal na het douchen/baden en daarnaast minimaal nog één keer per dag). Je mag deze crème ook vaker gebruiken. Het is belangrijk dat je deze basiscreme iedere dag gebruikt en hier niet zomaar mee stopt. Dit heet onderhoudsbehandeling. Jouw basiscreme heet.....

EXTRA BEHANDELING: CREME VOOR HET GEZICHT

Voor je gezicht gebruik je.....

EXTRA BEHANDELING: CORTICOSTEROIDCREME VOOR HET LICHAAM

Daarnaast kan de arts een hormooncrème, oftewel corticosteroid crème voor je lichaam voorschrijven. Deze crème moet je gebruiken volgens onderstaand afbouwschema en volgens de vingertopmethode. Je blijft natuurlijk elke dag je basiscreme gebruiken (zie groene vak), óók op de dagen dat je de corticosteroid crème gebruikt. Jouw hormooncrème heet.....

Start met de corticosteroid crème 2 maal per dag, 7 dagen per week, gedurende ... weken.

Bouw de corticosteroid crème af naar 1 maal per dag, 7 dagen per week, gedurende ... weken.

Vervolgens smeert u de corticosteroid crème 1 maal per dag, op 4 aaneengesloten dagen van de week, gedurende ... weken.

Je bouwt de corticosteroid crème telkens met 1 dag verder af totdat een stabiele situatie is bereikt. Je mag maximaal ... aaneengesloten dagen van de week doorgaan met smeren met deze crème.

Als de klachten op een bepaald moment weer toenemen, begin je weer opnieuw bovenaan dit schema.

Vingertopmethode

1 volwassen vingertopoppervlakte (VTO)*

aantal vingertopoppervlakten (VTP's)

leeftijd	gezicht en nek	arm en hand	been en voet	romp (voorkant)	romp (achterkant incl. hollen)
volwassen	2½	4	8	7	7
kinderen:					
3-6 maanden	1	1	1½	1	1½
1-2 jaar	1½	1½	2	2	3
3-5 jaar	1¾	2	3	3	3½
6-10 jaar	2	2½	4½	3½	5

* 1 volwassen vingertopoppervlakte (VTO) is de hoeveelheid azofofchromiedunne cellofaan met een standaard dikte van 3 mm die gebruikt wordt te worden op het bovenste w. vingergedeelte

Sommige oudere patienten zien het niet meer zitten

- Puberteit, jonge volwassenen, ouderen
- Hulp van maatschappelijk werk
- Jeugdzorg
- Thuiszorg
- psycholoog

Kwaliteit van leven

- Veel van de preventieve maatregelen die noodgedwongen moeten worden getroffen hebben consequenties voor de kwaliteit van leven van de allergie patiënt, maar ook voor haar of zijn gezin.
- psychologisch welzijn
- belemmeringen in het dagelijkse functioneren

Het alternatieve circuit

- Bioresonantie
- Homeopathie
- Osteopathie
- **Enig effect**
- Chinese kruiden
- **Acupunctuur**
- Magnetisme

Vanaf najaar van 2008 problemen gemeld met de vergoeding van neutrale zalven en crèmes

Nieuw tariefssysteem voor apothekers, opgelegd door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), en de eisen voor bereidingen door de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) ten grondslag.

Betreft: neutrale zalven en crèmes, teerpreparaten en andere *magistrale receptuur*.

Maatschappelijke kosten -1-

- De kosten van het in toenemende mate voorkomen van allergische aandoeningen stijgen dramatisch. In 1998 bedroegen de directe kosten in de gehele Europese Gemeenschap voor ziekenhuisopnames, doktersbezoek, diagnostiek en medicatie al zo'n 10,4 miljoen euro per jaar.
- De indirecte kosten aan gemiste schooldagen (22 dagen per jaar), gemiste werkdagen (44 dagen per jaar), kosten voor ziekte en hulp, kosten voor sanering en aanpassing aan huis bedroegen zo'n 18,9 miljard euro per jaar. In totaal was dat in 1998 zo'n 29,3 miljard euro per jaar.

Maatschappelijke kosten -2-

-
- In 2002 werden deze kosten voor de EU gezamenlijk geschat op 40 miljard euro per jaar.
- De kosten voor de directe en indirecte kosten van allergische aandoeningen in Nederland bedragen 2 miljard euro per jaar.

- Nationaal kompas Volksgezondheid, RIVM, 2010

Individuele kosten

- De individuele kosten van (potentiële) allergiepatiënten bestaan eveneens uit directe kosten, zoals doktersbezoek en ziekenhuisopname. Daarnaast zijn er kosten voor diagnostiek en therapie (geneesmiddelen).
- Diverse indirecte kostenposten zijn saneringsmaatregelen en aanpassingen in de directe leefomgeving (vervangen van tapijten en gordijnen, aanschaf van matrashoezen en kussenslopen die niet-doorlaatbaar zijn voor huisstofmijt, etc.).

Individuele kosten

- Economische gevolgen van het hebben van een allergie:
 - - gemis aan schooldagen (bij kinderen met allergisch astma gemiddeld 22 schooldagen per jaar)
 - - werkdagen (in Nederland gemiddeld 40 werkdagen per jaar).

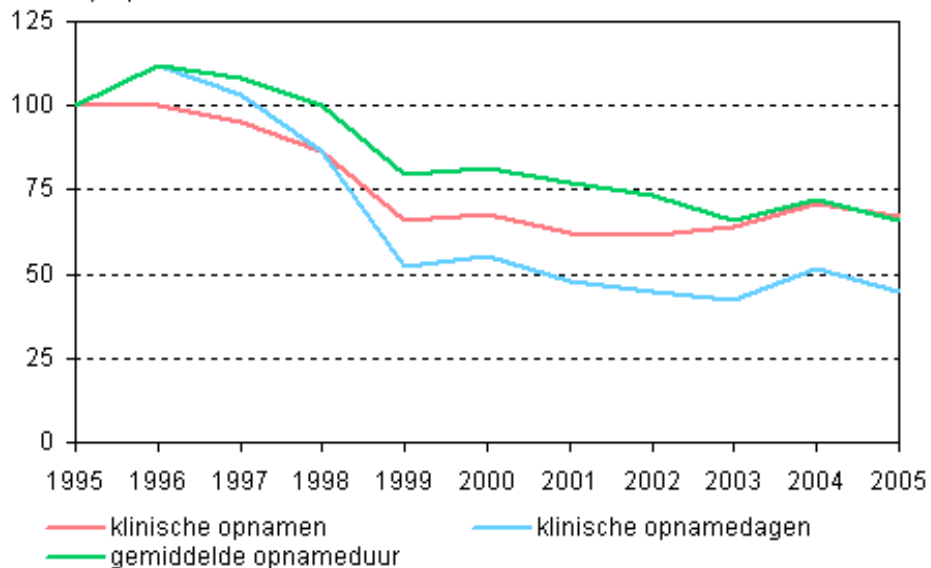
- Nationaal kompas Volksgezondheid, RIVM, 2010

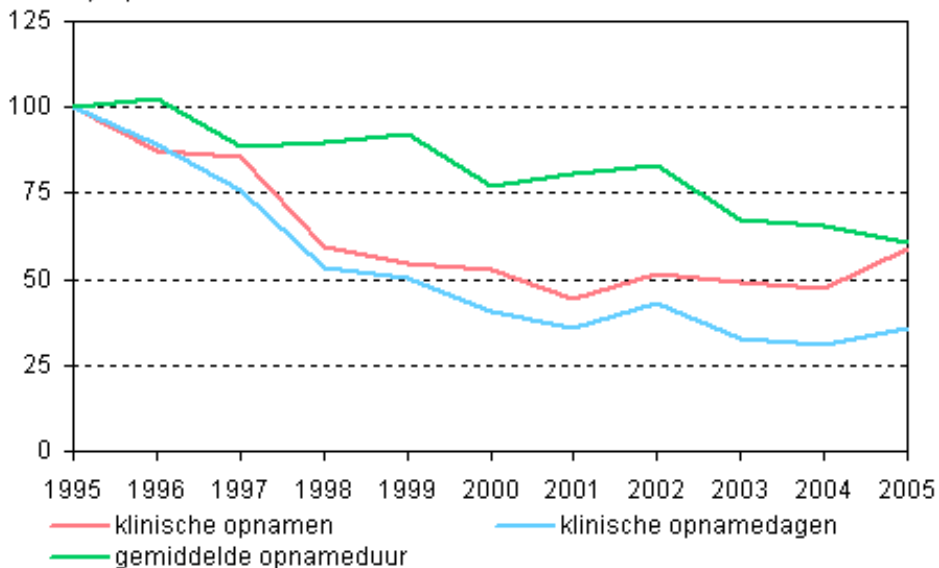
Nationaal kompas Volksgezondheid RIVM, 2010

- Aantal dagopnamen is drastisch toegenomen
- Klinische opnamen zijn afgenomen

indexcijfer, mannen

indexcijfer, vrouwen

Eczeem is verantwoordelijk voor 17% van de kosten voor huidziekten

- De kosten van de zorg voor constitutioneel eczeem en contacteczeem samen bedroegen 150,4 miljoen euro in 2005. Dat is 17% van de totale zorgkosten voor ziekten van huid en subcutis en 0,2% van de totale kosten voor de gezondheidszorg in Nederland. Een groot deel (46%) van de zorgkosten door eczeem is toe te schrijven aan ziekenhuiszorg en medisch-specialistische zorg.

INDICATOREN VAN ZORG ??

Bereikbaarheid

Systemische therapie

Informatie

educatie

Leeflijdsbeloop Eczeem

Jonge kinderen: armen, benen tot hele lichaam

Volwassenen: plooiën, vaak head-neck lokalisatie

Schoolleeftijd: plooiën

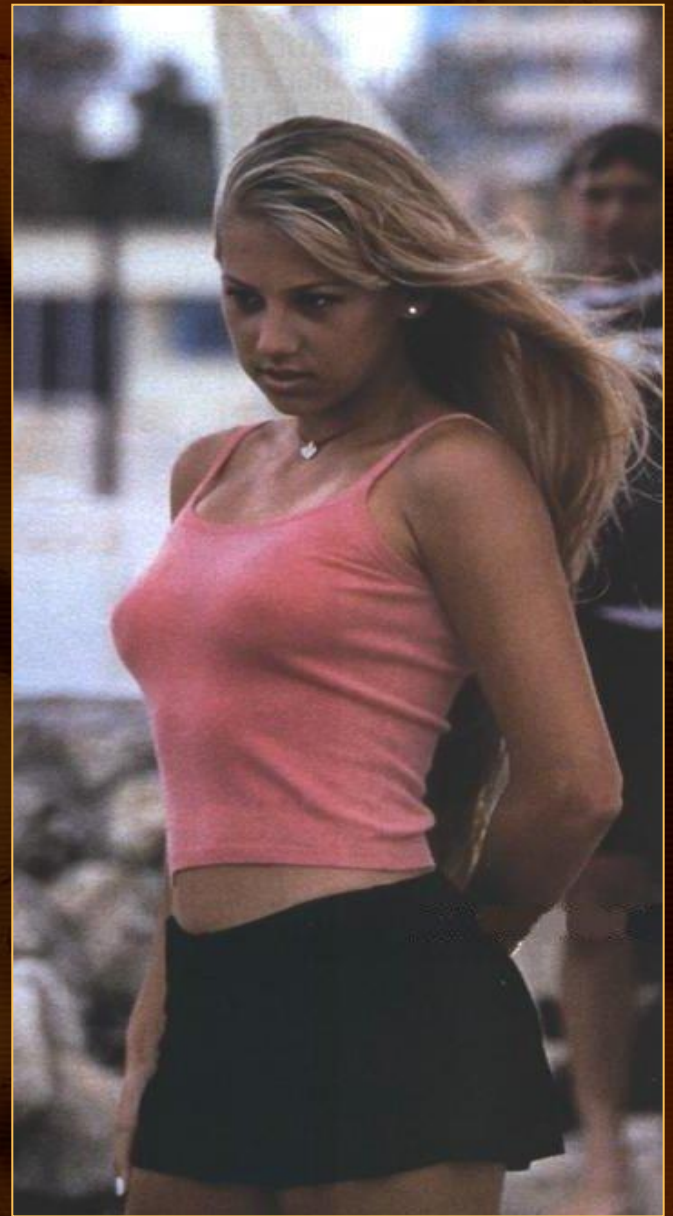

Volwassenen: vaak rond ogen

Eczeem (dauwworm)
heeft meestal een goede
prognose, echter 40-60%
blijft huidproblemen houden
als volwassene

Samenvatting: eczeem van jong naar oud; meer dan alleen een huidaandoening

- Eczeem (atopisch of constitutioneel) is een belastende aandoening die veel voorkomt.
- De oorzaak is onduidelijk, genetisch bepaald
- Uitleg, continue training
- Adequate behandeling vlg's instructies
- Kwaliteit van leven ernstig aangetast
- Veel kosten voor maatschappij en individueel

1-5-2011

a.oranje@inter.nl.net